

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Γ' ΤΑΞΗ ΕΠΑΛ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΑΠΟ ΤΟΝ 20ό ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

A3. (μονάδες 25)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Αναμένεται ομιλία επίσημου χαρακτήρα (σε ημερίδα). Στοιχεία που υπηρετούν το επικοινωνιακό πλαίσιο:

- ανάλογη προσφώνηση (π.χ. Αξιότιμοι συμμετέχοντες, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί καθηγητές / καθηγήτριες και συμμαθητές / συμμαθήτριες κ.λπ.)·
- ανάλογη αποφώνηση (π.χ. Σας ευχαριστώ που ακούσατε τις σκέψεις / τις απόψεις μου κ.λπ.)·
- ύφος λόγου τυπικό και επίσημο, που δεν αποκλείει τη χρήση α' ενικού ρηματικού προσώπου (κατάθεση προσωπικής άποψης για το πιο σημαντικό πλεονέκτημα και το πιο σοβαρό μειονέκτημα των νέων μορφών εργασίας στην ψηφιακή εποχή)·
- ρητορικές ερωτήσεις·
- φράσεις επανασύνδεσης με το κοινό·
- όσον αφορά στο περιεχόμενο, ο/η μαθητής/-τρια μπορεί και πρέπει να αξιοποιήσει στοιχεία από το μη λογοτεχνικό κείμενο. Σημειώνεται ότι, βάσει της εκφώνησης και λόγω του ορίου των λέξεων, η ανάλυση πρέπει να περιοριστεί σε ένα (1) πλεονέκτημα και ένα (1) μειονέκτημα, τα οποία, όμως, χρειάζεται να τεκμηριωθούν κατάλληλα.

Ενδεικτικοί άξονες ανάπτυξης του θέματος:

Όσον αφορά στο πιο σημαντικό πλεονέκτημα και στο πιο σοβαρό μειονέκτημα των νέων μορφών εργασίας, η απάντηση είναι ελεύθερη προφανώς, ενδεικτικά ωστόσο μπορούν να σταχυολογηθούν από το κείμενο και να αξιοποιηθούν διαζευκτικά:

Πλεονεκτήματα:

- Η αυτοματοποίηση της εργασίας που σημαίνει ότι λιγότεροι άνθρωποι επιτελούν πιο ουσιαστικά καθήκοντα.
- Η αφάνταστη ποικιλία των προσφερόμενων υπηρεσιών (άρα και θέσεων εργασίας).
- Η ευελιξία στον χώρο και τον χρόνο της εργασίας (π.χ. αποφυγή ταλαιπωρίας και κοστοβόρων μετακινήσεων με την εργασία από το σπίτι ή τις ώρες που εξυπηρετούν τον καθένα).
- Η δυνατότητα συνεχούς ειδίκευσης και κατάρτισης προς διασφάλιση της θέσης εργασίας.

Μειονεκτήματα:

- Έλλειψη διαπροσωπικής επαφής, απουσία ανθρώπινων σχέσεων στον χώρο εργασίας (π.χ. ο εργοδότης είναι αλγόριθμος!).
- Η ευελιξία στον χώρο και τον χρόνο της εργασίας (π.χ. πολύωρη απασχόληση, απουσία ωραρίου, μετακίνηση των επιχειρήσεων σε περιοχές φτηνού εργατικού δυναμικού και άρα αύξηση της ανεργίας για τη χώρα μας).
- Χάσμα στις γνώσεις και το δυναμικό του προσωπικού των επιχειρήσεων, εφόσον από τη μία υπάρχουν οι απολύτως εξειδικευμένοι και από την άλλη οι τελείως ανειδίκευτοι εργαζόμενοι.
- Έξοδος από την απασχόληση και ανεργία σε περίπτωση ελλιπούς ειδίκευσης και κατάρτισης ή ενασχόληση με ανειδίκευτες, πιο κακοπληρωμένες και αβέβαιες εργασίες.

B3. (μονάδες 25)

Τα χαρακτηριστικά που προτείνει το ποιητικό υποκείμενο ότι πρέπει να διαθέτει ο άνθρωπος, προκειμένου να κατακτήσει το μέλλον, δίνονται στους στ. 1-18 με τη μορφή μιας φωνής που ρωτά και απαντά ταυτόχρονα. Άρα, η φωνή απευθύνεται στον ίδιο τον εαυτό της και ζητά από αυτόν

- να είναι / να αισθάνεται έτοιμος (στ. 1-6) (ας προσεχθεί η επανάληψη «μέσα στη σιωπή της νύχτας», στ. 3 και 6, που υποδηλώνει ότι η φωνή της προτροπής ωθεί συνέχεια τον άνθρωπο, δεν αποτελεί μία περιστασιακή δράση ή συμπεριφορά) ·

- να έχει ή να βρει τη δύναμη να εγκαταλείψει τα γνωστά, οικεία και αγαπημένα πρόσωπα, μέρη και καταστάσεις (στ. 7-12) (ας προσεχθεί η αυτούσια επανάληψη των στ. 7-9 στους στ. 10-12, με μόνη αλλαγή το ρηματικό πρόσωπο, για λόγους έμφασης) ·
- να πάει πολύ μακριά, αποβάλλοντας τον φόβο και τον πανικό (στ. 13-18, με το ίδιο σχήμα της επαναφοράς ανάμεσα στους στ. 13-15 και 16-18, για λόγους έμφασης).

Σε περίπτωση που πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, το ποιητικό υποκείμενο προτείνει στον εαυτό του – και, έμμεσα, στον καθένα από εμάς – να κρατήσει ό,τι φωτίζει τον δρόμο του (στ. 18, μεταφορά) και να ξεκινήσει το ταξίδι προς το μέλλον χωρίς να ελπίζει ότι θα επιστρέψει (στ. 19) και χωρίς να ανατρέξει ποτέ στο παρελθόν (στ. 20, μεταφορά).

Οπωσδήποτε οι μαθητές / οι μαθήτριες ελεύθερα μπορούν να συμφωνήσουν ή να διαφωνήσουν με τη στάση ζωής που προτείνει το ποιητικό υποκείμενο στους τρεις τελευταίους στίχους, αναμένεται ωστόσο να αντιληφθούν τη δύναμη και την αισιοδοξία, την οποία αποπνέει το κείμενο.